

พฤติกรรมและความต้องการด้านกิจกรรมของนักท่องเที่ยว
ที่มาเยือนถนนคนเดิน “สงขลาแต่แรก” จังหวัดสงขลา
Tourist Behavior and Experiential Activities in Cultural Urban Tourism
At The First Walking Street of Songkhla Old Town

สินเพชร เพชรจันทร์¹, นุชชาดา หล้าแก้ว², นูรฟาติมะห์ สะรี³, อภิชัย ขาวเหลือง⁴, เสรี บุญรัตน์⁵
Sinphet Petchan¹, Nuchchada Lamkem², Nurfatimah Saree³, Apichai Khowloun⁴,
Saree Boonrat⁵

¹⁻⁴นิสิตหลักสูตรการจัดการบัณฑิต วิชาเอกการจัดการการท่องเที่ยวและไมซ์
วิทยาลัยการจัดการเพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยทักษิณ

⁵อาจารย์ประจำหลักสูตรการจัดการบัณฑิต วิชาเอกการจัดการการท่องเที่ยวและไมซ์
วิทยาลัยการจัดการเพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยทักษิณ

¹⁻⁴Student, Bachelor of Management (Modern Management)
Tourism and MICE Management Major

⁵Lecturer, Bachelor of Management (Modern Management) Tourism and MICE Management
Major College of Management for Development Thaksin University.

Corresponding Author e-mail: Saree.b@tsu.ac.th

Received: 2025-10-05 Revised: 2025-11-12 Accepted: 2026 -08-24

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว ถนนคนเดินสงขลาแต่แรก จังหวัดสงขลา 2) เพื่อประเมินระดับความต้องการด้านกิจกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว ถนนคนเดินสงขลาแต่แรก จังหวัดสงขลา และ 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนากิจกรรมให้ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว ถนนคนเดินสงขลาแต่แรก จังหวัดสงขลา เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาเยือนถนนคนเดินสงขลาแต่แรก จังหวัดสงขลา จำนวน 301 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling)

ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมายังถนนคนเดินสงขลาแต่แรก ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 21-30 ปี ประกอบอาชีพนักเรียนหรือนักศึกษา และมีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อซื้ออาหารและเครื่องดื่ม เดินทางร่วมกับเพื่อน

และได้รับข้อมูลจากคนใกล้ชิด การประเมินความต้องการตามองค์ประกอบการท่องเที่ยว 6A พบว่า ด้านการให้บริการได้รับความพึงพอใจสูงสุด รองลงมาคือสิ่งดึงดูดและที่พัก ขณะที่สิ่งอำนวยความสะดวกและกิจกรรมยังมีข้อจำกัดบางประการ โดยเฉพาะด้านห้องน้ำและสถานที่จัดกิจกรรม ทั้งนี้ นักท่องเที่ยวมีข้อเสนอแนะให้เพิ่มความหลากหลายของกิจกรรมที่สามารถมีส่วนร่วมได้ เช่น ดนตรีสด การแสดงศิลปวัฒนธรรม เกมพื้นบ้าน และกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมประสบการณ์ท่องเที่ยวและเพิ่มโอกาสในการกลับมาเยือนอีกครั้งในอนาคต

คำสำคัญ (Keywords): พฤติกรรมการท่องเที่ยว; ถนนคนเดินสงขลา; กิจกรรมของนักท่องเที่ยว; นักท่องเที่ยวชาวไทย; การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว

Abstract

The objectives of this research were: (1) to study the travel behavior of Thai tourists visiting Songkhla Tae Raek Walking Street, Songkhla Province; (2) to assess the level of demand for tourism activities among Thai tourists visiting Songkhla Tae Raek Walking Street; and (3) to propose guidelines for developing tourism activities that meet the needs of Thai tourists at Songkhla Tae Raek Walking Street. This study employed a quantitative research approach. The sample group consisted of 301 Thai tourists who visited Songkhla Tae Raek Walking Street, selected using convenience sampling.

The research findings revealed that most Thai tourists visiting Songkhla Tae Raek Walking Street were female, aged 21–30 years, students, and held a bachelor's degree. Their main purpose for visiting was to buy food and beverages, traveling mainly with friends, and they obtained information about the destination from acquaintances. Based on the assessment of tourist demand according to the 6A components of tourism, the service aspect received the highest level of satisfaction, followed by attractions and accommodation. However, some limitations were found in facilities and activities, particularly regarding restroom availability and event spaces. Tourists suggested increasing the variety of participatory activities, such as live music performances, cultural shows, traditional games, and

creative activities, to enhance the tourism experience and encourage repeat visits in the future.

Keywords: Tourist Behavior; Songkhla Walking Street; Tourist Activities; Cultural Street Tourism; Activity Design

บทนำ (Introduction)

“ถนนคนเดิน” ถือเป็นอีกหนึ่งในการพัฒนาเมืองและจัดสรรใช้พื้นที่เมืองให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตในชุมชน ในขณะเดียวกันก็ยังเป็นแนวทางในการพัฒนาชุมชนให้ดียิ่งขึ้นได้ ทำให้สามารถเป็นศูนย์รวมของงานศิลปะ ดนตรี วรรณศิลป์ จิตรกรรม ตลอดจนเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นศูนย์รวมของชาวไทยและชาวต่างชาติ (เทศบาลตำบลเชิงดาว, 2567) สำหรับจังหวัดสงขลาซึ่งตั้งอยู่ฝั่งตะวันออกของประเทศไทยมาแต่สมัยโบราณ มีชุมชนโบราณและเมืองเก่าแก่ มีโบราณสถาน โบราณวัตถุ ขนบธรรมเนียมประเพณี และการละเล่นพื้นเมือง ศิลปะพื้นบ้านเป็นมรดกทางวัฒนธรรมสงขลา (ศาลากลางจังหวัดสงขลา, ม.ป.ป) นอกจากนี้ ในจังหวัดสงขลายังมีแหล่งท่องเที่ยวมากมายที่น่าสนใจ อาทิเช่น ถนนคนเดินสงขลาแต่แรก ตั้งอยู่ในเขตเมืองเก่าสงขลา บนถนนนางงาม เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สะท้อนวัฒนธรรมท้องถิ่นและวิถีชีวิตของชาวสงขลาในอดีต ถนนคนเดินนี้จัดขึ้นในทุกวันศุกร์ เสาร์ และอาทิตย์ ตั้งแต่ช่วงเย็นจนถึงค่ำ โดยมีการจำหน่ายอาหารพื้นเมืองของสงขลา เช่น ขนมโค ไอติมโอง และหมี่หุ่น รวมทั้งของกินทะเลสดใหม่และอาหารนานาชาติ อีกทั้งยังมีสินค้าพื้นเมือง เช่น งานหัตถกรรมและของที่ระลึก รวมทั้งการแสดงดนตรีพื้นบ้าน การละเล่นดั้งเดิม และกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่จัดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ทำให้บรรยากาศในถนนคนเดินเต็มไปด้วยความคึกคักและสีสัน อีกทั้งยังมีการตกแต่งด้วยโคมไฟและภาพถ่ายเก่าของสงขลา เพื่อสร้างความรู้สึกลึกซึ้งย้อนยุคและสะท้อนถึงความเจริญรุ่งเรืองในอดีตของเมืองสงขลา (สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสงขลา, 2567)

ปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและท้องถิ่นได้รับความนิยมมากขึ้น เพราะนักท่องเที่ยวเบื่อกรูปแบบเดิม ๆ ถนนคนเดินสงขลา “หรรษาแต่แรก” มีศักยภาพสูงในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลัก แต่ยังพบข้อจำกัดที่สำคัญในด้านการกิจกรรมที่สามารถสร้างแรงจูงใจหรือกระตุ้นความสนใจให้แก่นักท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน โดยเฉพาะกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วม (interactive activities) หรือกิจกรรมสร้างสรรค์ใหม่ ๆ ที่สามารถตอบโจทย์กลุ่มนักท่องเที่ยวรุ่นใหม่ซึ่งมักแสวงหาประสบการณ์แปลกใหม่และความคาดหวังในระดับสูง ทั้งนี้ การขาดกิจกรรมที่หลากหลายอาจส่งผลให้ถนนคนเดินขาดความน่าสนใจในระยะยาว และไม่สามารถกระตุ้นให้เกิด

การกลับมาท่องเที่ยวซ้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัย อำนวย วรญาณกุล, วารชต์ มัธยมบุรุษ, ประกอบศิริ ภักดีพิณิจ และกรัณนัชรรัตน์ คะวัตกุล (2564) เรื่อง พฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติในพื้นที่อุทยานธรณีโลกประเทศไทย พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่มีระดับความต้องการสูงที่สุดในด้านกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว (Activities) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า “กิจกรรม” เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับกรอบแนวคิด 6 A Model (ประกอบด้วย Attractions, Accessibility, Amenities, Available packages, Activities และ Ancillary services) ซึ่งชี้ให้เห็นว่า “กิจกรรม” (Activities) เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยเสริมความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว และมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวโดยตรง และเนื่องจากยังไม่มีการศึกษาพฤติกรรมเชิงกิจกรรมของนักท่องเที่ยวในพื้นที่นี้ ดังนั้น หากมีการพัฒนาและจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องในถนนคนเดินสงขลา “หรรษาแต่แรก” โดยเน้นกิจกรรมที่สร้างประสบการณ์มีส่วนร่วมและสะท้อนอัตลักษณ์ท้องถิ่น จะสามารถเพิ่มแรงดึงดูดนักท่องเที่ยวได้อย่างมีนัยสำคัญ อีกทั้งยังมีแนวโน้มที่จะยกระดับถนนคนเดินแห่งนี้ให้กลายเป็นแหล่งเศรษฐกิจใหม่ของจังหวัดสงขลาในอนาคตได้อย่างยั่งยืน.

อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีการศึกษาที่มุ่งวิเคราะห์พฤติกรรมและความต้องการด้านกิจกรรมของนักท่องเที่ยวที่มาเยือนถนนคนเดินสงขลาแต่แรกอย่างเป็นระบบ งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมและความต้องการด้านกิจกรรมของนักท่องเที่ยวที่มาเยือนถนนคนเดินสงขลาแต่แรก จังหวัดสงขลา เพื่อที่จะได้ข้อมูลมาเสนอแนวทางในการพัฒนาและต่อยอดถนนคนเดินสงขลาแต่แรก จังหวัดสงขลา ให้สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ และส่งเสริมให้ถนนคนเดินสงขลาแต่แรกให้มีความน่าสนใจและมีเอกลักษณ์ที่ชัดเจนยิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่การดึงดูดนักท่องเที่ยวได้อย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว ถนนคนเดินสงขลาแต่แรก จังหวัดสงขลา
2. เพื่อประเมินระดับความต้องการด้านกิจกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว ถนนคนเดินสงขลาแต่แรก จังหวัดสงขลา
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนากิจกรรมให้ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวถนนคนเดินสงขลาแต่แรก จังหวัดสงขลา

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบของการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยฉบับนี้ จะใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 กลุ่มประชากรคือ นักท่องเที่ยวที่มาเยือนถนนคนเดินสงขลาแต่แรก จังหวัดสงขลา

2.2 กลุ่มตัวอย่างคือ นักท่องเที่ยวที่มาเยือนถนนคนเดินสงขลาแต่แรก จังหวัดสงขลา จำนวนทั้งสิ้น 300 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) เนื่องจากไม่สามารถระบุจำนวนประชากรทั้งหมดได้อย่างชัดเจน จึงใช้การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ W.G. Cochran (1977) ซึ่งได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 300 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรม ความต้องการด้านกิจกรรมและประเมินระดับความต้องการด้านกิจกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวถนนคนเดินสงขลาแต่แรก จังหวัดสงขลา แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยว ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ที่สำคัญที่สุดในการเดินทางในครั้ง ส่วนใหญ่ท่านเดินทางมาท่องเที่ยวเกี่ยวกับใคร ท่านได้รับข้อมูลการท่องเที่ยวจากแหล่งใด ช่วงเวลาใดที่ท่านเดินทางมาท่องเที่ยวในครั้ง นี้ ประเภทของกิจกรรมที่ท่านสนใจมากที่สุด ถ้ามีโอกาสท่านจะมาท่องเที่ยวถนนคนเดินสงขลาแต่แรกอีกหรือไม่

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการด้านกิจกรรมของนักท่องเที่ยว จำนวน 6 ด้าน โดยแบ่งตามด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านสิ่งดึงดูด (Attraction)

ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility)

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity)

ด้านการให้บริการ (Ancillary Service)

ด้านที่พัก (Accommodation)

ด้านกิจกรรม (Activity)

และผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ประกอบด้วยคำถามที่ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale Questions) ของลิเคิร์ต (Likert Scale) แบ่งระดับความเห็นด้วย ออกเป็น 5 ระดับ ดังต่อไปนี้

คะแนน 5 หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด
คะแนน 4 หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นมาก
คะแนน 3 หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นปานกลาง
คะแนน 2 หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นน้อย
คะแนน 1 หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงข้อเสนอแนะ เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนา หรือ แก้ไขปัญหาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

4. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ ดำเนินการ ดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารสถานศึกษาจากเอกสารและตำราทั้งในประเทศและต่างประเทศ

4.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อ ตรวจสอบ รับข้อเสนอแนะและนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อความถูกต้อง

4.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความ เทียบตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยวิธีหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ วัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) (สุวิมล ติรกันันท์, 2549) จำนวน 3 ท่าน

4.4 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอ อาจารย์ที่ปรึกษา การค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบพิจารณา แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Tryout) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน

4.5 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) และความสอดคล้องภายในของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ของครอนบาค (Cronbach, 1990) เพื่อ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ผลการวิเคราะห์พบว่า ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.96

4.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาคุณภาพแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยเพื่อ
ตรวจพิจารณา เป็นขั้นตอนสุดท้าย

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 300คน โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

5.1 ผู้วิจัยออกได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามผ่าน Google Form และสร้าง QR Code ของแบบสอบถามเพื่อให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวตอบแบบสอบถาม

5.2 เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้ 300 คน ร้อยละ 100

5.3 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม พร้อมนำแบบสอบถามมาทำการลงรหัสเพื่อนำไปประเมินผลของข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

6.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้อธิบายลักษณะกลุ่มตัวอย่าง
แนวโน้มพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่าง และความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ โดยใช้ค่าสถิติความถี่ (Frequency), ร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ผู้วิจัยได้จัดเตรียมข้อมูลโดยนำแบบสอบถามที่ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลผ่าน Google Form นำเข้าข้อมูลเข้าสู่โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) เพื่อการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบระเบียบ ซึ่งในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบความสัมพันธ์ หรือความแตกต่างของตัวแปรต่าง ๆ ว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเลือกใช้เครื่องมือทางสถิติที่เหมาะสมกับลักษณะข้อมูล (t-test)

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว ถนนคนเดินสงขลาแต่แรก จังหวัดสงขลา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 68.1 ด้านอายุ ช่วงอายุ 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 56.1 ด้านการศึกษา อยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 67.8 และในด้านอาชีพ เป็นนักเรียนและนักศึกษา

คิดเป็นร้อยละ 83.7 โดยวัตถุประสงค์ของการเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อ ซื้ออาหารและเครื่องดื่ม คิดเป็นร้อยละ 44.9 ส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวกับเพื่อน ร้อยละ 64.5 ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารจากช่องทางเพื่อน คนรู้จัก และครอบครัว ร้อยละ 52.2 ช่วงวันที่เดินทางมาท่องเที่ยววันศุกร์ 65.8 โดยสนใจให้มีกิจกรรมตามเทศกาล ร้อยละ 37.5

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อประเมินระดับความต้องการด้านกิจกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว ถนนคนเดินสงขลาแต่แรก จังหวัดสงขลา พบว่า ค่าเฉลี่ยและเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบแหล่งท่องเที่ยวถนนคนเดินสงขลาแต่แรกฯ ในด้านการให้บริการมีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบแหล่งท่องเที่ยวถนนคนเดินสงขลาแต่แรก จังหวัดสงขลา

องค์ประกอบการท่องเที่ยวถนนคนเดิน “สงขลาแต่แรก” จังหวัดสงขลา	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{x}$	SD	แปลผล	ลำดับ
1. ด้านสิ่งดึงดูด (Attractions)	4.46	0.759	มากที่สุด	2
2. ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility)	4.36	.833	มากที่สุด	4
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)	4.29	0.919	มากที่สุด	6
4. ด้านการให้บริการ (Ancillary Services)	4.48	.758	มากที่สุด	1
5. ด้านที่พัก (Accommodation)	4.42	.810	มากที่สุด	3
6. ด้านกิจกรรม (Activities)	4.37	.897	มากที่สุด	5

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบแหล่งท่องเที่ยวถนนคนเดินสงขลาแต่แรกฯ ทั้ง 6 ด้าน ดังนี้ ด้านการให้บริการ เป็นด้านที่สูงที่สุด ($\bar{x}=4.48$) รองลงมา คือ ด้านสิ่งดึงดูด ($\bar{x}=4.46$) ด้านต่อมา คือ ด้านที่พัก ($\bar{x}=4.42$) ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{x}=4.36$) ด้านกิจกรรม ($\bar{x}=4.37$) และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{x}=4.29$) ซึ่งเป็นด้านที่น้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐานความเกี่ยวกับปัจจัยด้านองค์ประกอบของการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวถนนคนเดินสงขลาแต่แรก จังหวัดสงขลา (t-test)

องค์ประกอบการท่องเที่ยว ถนนคนเดินสงขลาแต่แรก จังหวัดสงขลา	เพศ				t	Sig
	ชาย = 91		หญิง = 205			
	$\bar{x}$	<i>S. D.</i>	$\bar{x}$	<i>S. D.</i>		
1. ด้านสิ่งดึงดูด (Attractions)	4.37	0.74	4.48	0.64	-1.28	.201
2. ด้านการเข้าถึงแหล่ง ท่องเที่ยว (Accessibility)	4.29	0.82	4.38	0.69	-0.99	.320
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)	4.31	0.80	4.27	0.83	0.33	.739
4. ด้านการให้บริการ (Ancillary Services)	4.40	0.76	4.51	0.62	-1.257	.210
5. ด้านที่พัก (Accommodation)	4.37	0.84	4.44	0.70	-0.74	.457
6. ด้านกิจกรรม (Activities)	4.26	0.95	4.42	0.76	-1.585	.114
รวม	4.33	0.82	4.42	0.71	-1.582	.114

จากตารางที่ 2 จากตารางผลการทดสอบสมมติฐาน โดยจำแนกตามเพศ และการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อองค์ประกอบการท่องเที่ยว ใช้การทดสอบค่าเฉลี่ยอิสระ t-test พบว่า ในทุกองค์ประกอบการท่องเที่ยว 6A ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่า Sig มากกว่า .05 ทุกตัวแปร ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวทั้งเพศชาย และเพศหญิงมีความคิดเห็นที่คล้ายคลึงกันต่อองค์ประกอบการท่องเที่ยว ถนนคนเดินสงขลาแต่แรก จังหวัดสงขลา

ผลการวิจัย วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนากิจกรรมให้ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว ถนนคนเดินสงขลาแต่แรก จังหวัดสงขลา พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวถนนคนเดินมีความสนใจ และต้องการให้ถนนคนเดินสงขลาแต่แรก มีกิจกรรมที่สร้างสรรค์นอกเหนือจากการขายอาหารและเครื่องดื่ม โดยเสนอกิจกรรม เช่น การประกวดร้องเพลง การแข่งขันทักษะด้านวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตของคนในจังหวัดสงขลา หรือนิทรรศการต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยว เยาวชนร่วมแลกเปลี่ยนกิจกรรมและสร้างการมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่กับนักท่องเที่ยว

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

อภิปรายผลการวิจัย ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว ถนนคนเดินสงขลาแต่แรก จังหวัดสงขลา

ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังถนนคนเดิน

“สงขลาแต่แรก” ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21–30 ปี ประกอบอาชีพเป็นนักเรียน นักศึกษา การศึกษาระดับปริญญาตรี สะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวหลักเป็นวัยรุ่นตอนปลายถึงวัยทำงานตอนต้น ซึ่งมีแนวโน้มในการแสวงหาประสบการณ์ใหม่ ๆ ผ่านการท่องเที่ยวในพื้นที่วัฒนธรรมท้องถิ่น ในด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาเดินถนนคนเดินเพื่อซื้ออาหารและเครื่องดื่ม โดยเดินทางมาพร้อมเพื่อนและได้รับข้อมูลเกี่ยวกับถนนคนเดินจาก “เพื่อน คนรู้จัก และครอบครัว” เป็นหลัก ข้อมูลเหล่านี้สะท้อนพฤติกรรมในการเลือกจุดหมายปลายทางตามแรงจูงใจเชิงพื้นฐาน และอิทธิพลทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ของเมธา หริมเทพาธิป (2565) ที่อธิบายว่า พฤติกรรมของมนุษย์โดยเฉพาะในการเดินทางท่องเที่ยวสามารถจำแนกตามความต้องการหลัก 3 ประเภท โดยเฉพาะ “ความต้องการดำรงชีพ” (Existence needs) เช่น ความหิว ความปลอดภัย และความสะอาด ซึ่งอยู่ในลำดับต้น ๆ ของทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow ได้แก่ ขั้นที่ 1 (Physiological needs) และ ขั้นที่ 2 (Safety needs) นอกจากนี้ ผลการศึกษายังพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีแนวโน้มกลับมาเที่ยวอีกครั้งในอนาคตอย่างชัดเจน โดยร้อยละ 76.7 ระบุว่า “จะกลับมาอีกแน่นอน” และอีกร้อยละ 16.9 ระบุว่า “อาจจะกลับมาอีก” สะท้อนถึงระดับความพึงพอใจและความผูกพันเชิงบวกต่อประสบการณ์ท่องเที่ยว ซึ่งแตกต่างจากผลการศึกษาของ ชิดชนก ศรีเมือง (2561) ที่พบว่านักท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แม้จะแตกต่างกันในหลายประเด็น เช่น วัตถุประสงค์ ผู้ร่วมเดินทาง และแหล่งท่องเที่ยว แต่กลับไม่พบความแตกต่างในประเด็น “การกลับมาท่องเที่ยวซ้ำ” อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าถนนคนเดินสงขลา มีศักยภาพในการสร้าง ประสบการณ์ที่จดจำและกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวซ้ำได้สูง กว่าบริบทพื้นที่อื่น

อภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อประเมินระดับความต้องการด้านกิจกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว ถนนคนเดินสงขลาแต่แรก จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ตามองค์ประกอบการท่องเที่ยว 6A ดังนี้

1. ด้านสิ่งดึงดูด (Attractions) นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับความหลากหลายของสินค้าในถนนคนเดิน โดยเฉพาะอาหารท้องถิ่น งานหัตถกรรม และของที่ระลึก ซึ่งสะท้อนถึงอัตลักษณ์ท้องถิ่นและวัฒนธรรมพื้นเมือง แม้จะได้รับคะแนนรวมสูง ($\bar{x} = 4.46$) แต่อยู่ในอันดับที่ 2

รองจากการให้บริการ แสดงให้เห็นว่าแม้อังค์ประกอบทางวัฒนธรรมจะเป็นจุดขายที่สำคัญ แต่คุณภาพการบริการมีอิทธิพลมากกว่าในการสร้างความพึงพอใจ ซึ่งสอดคล้องกับ อารดา หุสสุกุล (2564) ที่ศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในน้ำพุร้อนหินดาดและบ่อน้ำพุร้อนเดียวกัน ถนนคนเดินสงขลาแต่แรกควรมีการเพิ่มสิ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยว กลุ่มเยาวชน เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม เช่น กิจกรรมการแข่งขันความสามารถ กิจกรรม Workshop การออกแบบเมนูอาหารพื้นถิ่น เป็นต้น

2. ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) อยู่ในลำดับที่ 4 ($\bar{x}$ เฉลี่ยกลุ่ม 4.38–4.42) นักท่องเที่ยวพึงพอใจกับความสะดวกในการเดินทาง การเข้าถึงโดยขนส่งสาธารณะ และความปลอดภัยบริเวณโดยรอบ อย่างไรก็ตาม ระบบป้ายบอกทางและข้อมูลการเดินทางยังมีข้อจำกัด ($\bar{x} = 4.32$) ซึ่งชี้ให้เห็นถึงโอกาสในการปรับปรุงด้านข้อมูลเพื่อสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวอย่างราบรื่น โดยขัดแย้งกับ วิสสุตา หมีนดี (2567) ที่พบว่าในชุมชนบ้านผาหมี จังหวัดเชียงราย นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับระบบเชื่อมต่อและบริการนำทางเป็นพิเศษ

3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) แม้โดยรวมได้รับคะแนนในระดับ “มากที่สุด” แต่กลับอยู่ในอันดับท้ายสุด (อันดับ 6) จากทั้ง 6 ด้าน โดยนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับระบบความปลอดภัย ($\bar{x} = 4.38$) และการจัดการขยะ ($\bar{x} = 4.36$) มากกว่าห้องน้ำสาธารณะ ซึ่งได้คะแนนน้อยที่สุด ($\bar{x} = 4.12$) ปัญหาด้านจำนวนและความสะอาดของห้องน้ำสะท้อนถึงข้อจำกัดทางโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานของ กมลชนก ขุนพระบาท และคณะ (2567) ที่พบว่าด้านสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวในสงขลา โดยเฉพาะร้านอาหาร

4. ด้านการให้บริการ (Ancillary Services) ได้รับความพึงพอใจสูงสุด (อันดับที่ 1 จาก 6) โดยเฉพาะความสะดวกในการชำระเงินทั้งแบบเงินสดและ QR Code ($\bar{x} = 4.55$) รวมถึงการให้บริการที่เป็นมิตรของผู้ขายสินค้า ($\bar{x} = 4.49$) ผลลัพธ์สะท้อนถึงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวรุ่นใหม่ที่มีความสำคัญกับความสะดวก ความสุภาพ และเทคโนโลยีในบริการ ซึ่งสวนทางกับงานของ ณัฐพล เนียมแก้ว (2560) ที่พบว่านักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงศาสนาให้ความสำคัญกับ "เวลาในการบริการ" มากกว่า

5. ด้านที่พัก (Accommodation) อยู่ในลำดับที่ 3 โดยมีความพึงพอใจต่อความสะอาด ความปลอดภัย และทำเลที่ตั้งของที่พักบริเวณใกล้เคียงถนนคนเดิน ($\bar{x} = 4.49$) อย่างไรก็ตาม ความหลากหลายของที่พักยังได้รับการประเมินต่ำสุดในกลุ่มนี้ ($\bar{x} = 4.38$) ซึ่งชี้ให้เห็นว่ามีโอกาสพัฒนาเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มใหม่ที่มีความต้องการที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ สอดคล้องกับงานของ พิมพิลา

คางขาว และอภิชัย ธรรมนิยม (2568) ที่ชี้ว่านักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับความสะอาดและที่พักเป็นหลัก

6. ด้านกิจกรรม (Activities) ได้คะแนนเป็นอันดับ 5 โดยนักท่องเที่ยวชื่นชอบกิจกรรมหลากหลาย เช่น การชิมอาหาร ชมงานศิลปะ และซื้อสินค้าท้องถิ่น ($\bar{x} = 4.40$) อย่างไรก็ตามสถานที่จัดกิจกรรมยังมีข้อจำกัดด้านความสะดวกในการเข้าร่วม ($\bar{x} = 4.33$) ซึ่งอาจจำเป็นต้องมีการออกแบบพื้นที่ให้รองรับกิจกรรมที่หลากหลายมากขึ้น โดยเฉพาะในช่วงเทศกาลหรือวันหยุดยาว ทั้งนี้ แตกต่างจากผลการศึกษาในบริบทผู้สูงอายุโดย สุจิตร์ วาชัยยุ่ง และโสเมศุทัย สุนธยาธร (2565) ซึ่งพบว่า “กิจกรรม” เป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวมากกว่าปัจจัยอื่น

อภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนากิจกรรมตามความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวถนนคนเดิน สงขลาแต่แรก ในจังหวัดสงขลา มีความต้องการให้ถนนคนเดิน สงขลาแต่แรก มีกิจกรรมที่สร้างสรรค์ ส่งเสริมอัตลักษณ์ความเป็นสงขลาแต่แรก ไม่ใช่เพียงแค่การมาเดินเพื่อซื้ออาหารรับประทาน กลุ่มเยาวชนต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การแข่งขันประกวดร้องเพลง แข่งขันวาดภาพ การจัดนิทรรศการความเป็นมาของสงขลา ที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนในจังหวัดสงขลา รวมถึงร่วมมือกับสถาบันการศึกษา ร่วมแลกเปลี่ยนกิจกรรมที่ส่งเสริมอัตลักษณ์ของจังหวัดสงขลา อีกทั้งจังหวัดสงขลาได้รับการรับรองจาก องค์การยูเนสโก (UNESCO) ให้เป็น สมาชิกเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ (UNESCO Creative Cities Network – UCCN) ด้าน วิทยาการอาหาร (Gastronomy) ประจำปี พ.ศ. 2568 ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบถนนคนเดิน สงขลาแต่แรก ส่งเสริมและสร้างกิจกรรมเพื่อสร้างการเรียนรู้ให้แก่นักท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดสงขลา

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งถัดไป

ควรขยายพื้นที่ศึกษาไปยังจังหวัดอื่นที่มีลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงกัน เช่น มีถนนคนเดินในย่านเมืองเก่า หรือเน้นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ ซึ่งอาจสะท้อนถึงความต้องการที่แตกต่างกันตามบริบทของท้องถิ่น การศึกษาเชิงเปรียบเทียบนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความคาดหวังของนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผู้นำชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาและส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีความเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ และสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มศักยภาพในการดึงดูดนักท่องเที่ยว และส่งเสริมเศรษฐกิจท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง (References)

- กมลชนก ขุนพระบาท, นุรุลฮูฎา ล่องสว่าง และเศวตฉัตร นาคะชาต. (2567). พฤติกรรมการท่องเที่ยวและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่ม มิลเลนเนียลต่อการท่องเที่ยวจังหวัดสงขลา. วารสารนวัตกรรมการสังคมศาสตร์, 1(3), 2-14.
- ณัฐพล เนียมแก้ว. (2560). พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อวัดเฉลิมพระเกียรติพระจอมเกล้าราชานุสรณ์ อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น, 11(1), 309-323
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย 1. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สุวิริยาสาส์น.
- พิมพ์ลา คงขาว และอภิชัย ธรรมนิยม. (2568). การศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวปราสาทขอมเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวสู่ชุมชนท่องเที่ยวจังหวัดศรีสะเกษ. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, 14(3), 96-108.
- วิสสุตา หมั่นดี. (2567). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวชุมชนบ้านผาหมี่ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, 9(3), 2146-2156.
- ศาลากลางจังหวัดสงขลา. (ม.ป.ป). ที่ตั้งและอาณาเขตจังหวัดสงขลา. สืบค้น 15 สิงหาคม 2568, จาก <https://www.songkhla.go.th/content/strategy>
- สุวิมล ติรกันันท์. (2549). การใช้สถิติในงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ แนวทางสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสงขลา. (2567). ถนนคนเดินสงขลาแต่แรก. สืบค้น 16 สิงหาคม 2568, จาก <https://wondersongkhlaoldtown.com/travel/detail/59>
- สุจิตรา วาชัยยุ่ง และโสมฤทัย สุนธยาธร. (2565). ความคาดหวังองค์ประกอบการท่องเที่ยว 5As ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเดินทางท่องเที่ยวเชิงกีฬาของผู้สูงอายุชาวไทย ในกรุงเทพมหานคร. วารสารวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ, 23(2), 158-173.

- อารดา หรัสกุล. (2564). องค์ประกอบแหล่งท่องเที่ยวที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการมาเยือนน้ำพุร้อนหินค้ำ จังหวัดกาญจนบุรี. (วิทยานิพนธ์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- อำนาจ วรญาณกุล, วารุณ มัชฌิมบุรุษ, ประกอบศิริ ภักดีพินิจ, และกรัณณ์พรรัตน์ คะวีติกุล. (2564). พฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติในพื้นที่อุทยานธรณีโลกประเทศไทย (รายงานผลการวิจัย). พะเยา: คณะบริหารธุรกิจและนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา.
- Cochran, W. G. (1977). Sampling Techniques. (3rd ed), New York: John Wiley and Sons.